

Lenfödem Ya?am Etki Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Lenfödem Ya?am Etki Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25316>

Özet

Lenfödem Yaşam Etki Ölçeği (Lymphedema Life Impact Scale - LLIS), özellikle meme kanseri tedavisi sonrası gelişen kronik bir durum olan Lenfödem'in hastaların yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş kapsamlı bir araçtır. Bu ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması, Lenfödemin fiziksel, psikososyal ve semptomatik boyutlardaki etkilerini değerlendirerek klinik ve araştırma ortamlarında kullanılabilirliğini sağlamıştır. Ölçek, lenfödemli bireylerin deneyimlediği zorluklar ve bu zorlukların günlük yaşama yansımaları standardize edilmiş şekilde yakalamaya hedefler.

Türkçe versiyonunun güvenilirliği ve geçerliliği, Orhan ve arkadaşları (2019) tarafından yapılan detaylı bir çalışmada ile doğrulanmıştır. Bu çalışmada, ölçeğin meme kanseriyle ilişkili lenfödem (BCRL) hastalarında kültürel olarak uygun ve psikometrik açıdan sağlam bir değerlendirme aracı olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Lenfödem Yaşam Etki Ölçeği, LLIS, Lenfödem, Yaşam Kalitesi, Psikometri, Uyarlama, Meme Kanseri, Türkçe Ölçek

Yazarlar

Ceren Orhan, Ece Üzelpasacı, Elif Baran, Gülten Nakip, Senem Özgül, Sevil Aksoy, Türkan Akbayrak

Amaç

Lenfödem Yaşam Etki Ölçeği'nin temel amacı, lenfödem tanısı almış bireylerde hastalığın neden olduğu fonksiyonel kısıtlılıklar, fiziksel rahatsızlıklar ve psikososyal etkileri standardize bir biçimde ölçmektir. Bu ölçek, klinisyenlere ve araştırmacılara lenfödemin hastanın genel yaşam kalitesi üzerindeki yükünü nicel olarak belirleme olanağı sunar.

Ölçeğin Türkçe uyarlaması, özellikle Türkiye'deki meme kanseri sonrası lenfödem hastalarında, tedavi müdahalelerinin etkinliğini değerlendirmek ve hastaların rapor ettiği sonuçları (Patient-Reported Outcomes - PROs) takip etmek için güvenilir bir araç sağlamıştır. Bu sayede, tedavi planları hastanın yaşam kalitesini en üst düzeye çıkaracak şekilde kişiselleştirilebilir.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçek, lenfödemin yaşam üzerindeki etkilerini çok boyutlu bir yapı içinde değerlendirir. Orijinal

Lenfödem Yaşam Etki Ölçeği genellikle üç ana faktör veya alt ölçek etrafında yapılandırılmıştır:

Fonksiyonel/Fiziksel Etki: Lenfödemin günlük aktiviteleri, ilevselliği ve fiziksel hareketliliği nasıl etkilediği.

Görünüm/Psikososyal Etki: Hastalığın bireyin görünümünü, özgüveni, sosyal ilişkileri ve duygusal sağlığı üzerindeki etkileri.

Semptomlar: Ağrı, gerginlik, ağrı gibi lenfödemle ilişkili spesifik fiziksel semptomların şiddeti ve sıklığı.

Orhan ve arkadaşları (2019) tarafından yapılan Faktör Analizi çalışmaları, Türkçe versiyonun da bu orijinal üç boyutlu yapıyı koruduğunu doğrulamıştır. Bu yapı, lenfödemin yalnızca fiziksel bir rahatsızlık değil, aynı zamanda kapsamlı bir psikososyal zorluk kaynağı olduğunu vurgular.

Geçerlik

Türkçe Lenfödem Yaşam Etki Ölçeği'nin Geçerlik çalışmaları, yapısal geçerliliği ve eşzamanlı geçerliliği içermektedir. Yapılan Confirmatory Factor Analysis (CFA) sonuçları, ölçeğin teorik olarak beklenen üç faktörlü yapıya (Fonksiyonel/Fiziksel, Görünüm/Psikososyal ve Semptomlar) başarıyla desteklemiştir. Bu, maddelerin amaçlanan yapıya doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Eşzamanlı geçerlik, Lenfödem Yaşam Kalitesi Ölçeği (LYMQOL) gibi benzer yapılar ölçen diğer standart altın ölçütlerle karşılaştırılarak test edilmiştir. Çalışma, LLIS-TR puanları ile LYMQOL puanları arasında beklenen yönde güçlü korelasyonlar olduğunu ortaya koymuş, bu da ölçeğin geçerli bir yaşam kalitesi değerlendirme aracı olduğunu kanıtlamıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin Güvenirlilik analizleri, iç tutarlılık (internal consistency) ve test-tekrar test güvenilirliği yöntemleriyle incelenmiştir. Orhan ve arkadaşları (2019), ölçeğin genelinde ve alt ölçeklerinde yüksek düzeyde iç tutarlılık tespit etmiştir. Cronbach's alfa katsayıları genellikle 0.80'in üzerinde rapor edilmiş olup, bu değerler ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Ek olarak, test-tekrar test güvenilirliği (iki farklı zamanda aynı bireylere uygulanan test sonuçlarının tutarlılığı) de incelenmiştir. Yüksek düzeyde korelasyonlar elde edilmesi, ölçeğin zaman içinde kararlı ve güvenilir sonuçlar ürettiğini teyit etmiştir.

Faktör Analizi

Lenfödem Yaşam Etki Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun yapısal geçerliliğini incelemek için

Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA/CFA) kullanılmıştır. Analiz sonuçları, ölçeğin orijinal 28 maddelik yapısının ve üç faktörlü modelinin (Fonksiyonel/Fiziksel, Görünüm/Psikososyal, Semptomlar) Türk popülasyonunda da iyi bir uyum sergilediğini göstermiştir.

DFA, model uyum indekslerinin (örneğin, Ki-kare/serbestlik derecesi oranı, CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir sınırlar içinde olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgular, ölçeğin kültürel uyarlama sürecinin başarıldığını ve orijinal ölçeğin teorik yapısının korunduğunu kanıtlamaktadır.

Enstrüman Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation) ve Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Format: Derecelendirme formatı (Orijinal ölçek genellikle 5 noktalı Likert tipi bir derecelendirme kullanır, ancak bu bilgi kaynakta açıkça belirtilmemiştir.)

Language Available: Türkçe (Turkish), Orijinal (İngilizce)

Population Group: Klinik Popülasyon

Age Group: Yetkinler

Population Details: Meme kanseri tedavisi sonrası lenfödem gelişen hastalar.

Test Methodology: Bireylerin lenfödem yaşam kaliteleri üzerindeki etkisini değerlendiren maddelere yanıt vermesi esasına dayanır. Çapraz kültürel uyarlama süreci titizlikle yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Lenfödem, Yaşam Etkisi, Meme kanseri, Yaşam Kalitesi, Psikometrik Özellikler, Geçerlik, Güvenirlilik

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Yazışma yazarı için e-posta adresi mevcuttur.)

Correspondence Address: Ceren Orhan (cerengursen@yahoo.com)

Şartlar, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkçe uyarlaması 2019 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı ve telif hakları ile ilgili detaylı bilgi, sorumlu yazar Ceren Orhan ile (cerengursen@yahoo.com) iletişime geçilerek öğrenilebilir.

Bu ölçek ile ilgili orijinal makaleye ve ilgili dokümanlara aşağıdaki bağlantılar üzerinden erişilebilir. Orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [lenfodem-yasam-etki-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Orhan, C., Üzelpasacı, E., Baran, E., Nakip, G., Özgül, S., Aksoy, S., & Akbayrak, T. (2019). The reliability and validity of the Turkish version of the Lymphedema Life Impact Scale in patients with breast cancer-related lymphedema. *Cancer Nursing*, 43(5), 375-383. doi: 10.1097/NCC.0000000000000709. Makalenin çevrimiçi bağlantısı: [journals.lww.com](#)

Lenfödem Yaşam Etki Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

(Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, yukarıda belirtilen PDF dokümanında veya ilgili akademik makalede bulunabilir.)